

Mazowiecki Kurator Oświaty
Al. Jerozolimskie 32, 00-024 Warszawa

KOG.552.134.2016.BS

Protokół kontroli

1. Kontrolę przeprowadzono w Zespole Szkół Nr 3 w Legionowie, ul. Władysława Broniewskiego 7, 05 – 120 Legionowo, której dyrektorem jest Pani Katarzyna Janicka.
2. Kontrolę w dniu 22 lipca 2016 r. przeprowadziła: Pani Barbara Sobolewska – wizytator Wydziału Kształcenia Ogólnego na podstawie upoważnienia z dnia 21 lipca 2016 r. nr KOG.552.134.2016.BS, wydanego przez Mazowieckiego Kuratora Oświaty.
3. Numer wpisu do księgi kontroli szkoły: 3/2016

Tematyka kontroli: Wykonywanie przez dyrektora szkoły zadań z zakresu nadzoru pedagogicznego nad realizacją podstawy programowej oraz wspomagania nauczycieli.

Podstawa prawna:

- ustawa z dnia 7 września 1991r. o systemie oświaty (t.j. Dz. U. z 2015, poz. 2156 ze zm.),
- rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 29 sierpnia 2014 r. w sprawie sposobu prowadzenia przez publiczne przedszkola, szkoły i placówki dokumentacji przebiegu nauczania, działalności wychowawczej i opiekuńczej oraz rodzajów tej dokumentacji (Dz.U. 2014, poz. 1170 z późn. zm.),
- rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 27 sierpnia 2015r. w sprawie nadzoru pedagogicznego (Dz. U. z 2015, poz. 1270),
- rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 7 lutego 2012 w sprawie ramowych planów nauczania w szkołach publicznych (Dz.U.2012, poz.204 z póź. zm.).

W trakcie kontroli przeprowadzono rozmowę z dyrektorem szkoły Katarzyną Janicką, wicedyrektorem Beatą Niziołek oraz dokonano analizy zapisów następującej dokumentacji w zakresie tematyki kontroli:

- plan nadzoru pedagogicznego w roku szkolnym 2015/16 i jego realizacja,
- dokumenty potwierdzające realizację planu nadzoru pedagogicznego;
- dokumenty dotyczące monitorowania podstawy programowej,
- plan doskonalenia zawodowego w roku szkolnym 2015/16 oraz jego realizacja,
- wybrane dzienniki lekcyjne,
- księgą zastępstw w roku szkolnym 2015/2016,

Parafy*
kontrolującego/ych dyrektora szkoły/placówki

*zgodnie z § 17 ust. 1 pkt 7 rozporządzenia Ministra Edukacji Narodowej z dnia 27 sierpnia 2015r. w sprawie nadzoru pedagogicznego (Dz.U.1270) „parafy kontrolującego i dyrektora szkoły lub placówki na każdej stronie protokołu”.

- wybrane zarządzenia dyrektora szkoły,
- wybrane protokoły rad pedagogicznych.

4. Opis ustalonego stanu faktycznego, w tym stwierdzone nieprawidłowości i uchybienia:

- Monitorowanie podstawy programowej:

Dyrektor wyjaśnił, iż w Zespole Szkół nr 3 obowiązuje analiza jakościowa i ilościowa realizacji podstawy programowej. Nauczyciele składają oświadczenia z realizacji podstawy programowej za I semestr, II semestr oraz za cały rok szkolny. Nauczyciele prowadzą monitoring realizacji podstawy programowej pod względem jakościowym - w cyklu rocznym i 3 – letnim przedstawiają analizę podstawy programowej. Dyrektor szkoły przedstawił analizę jakościową pani Agaty Sochy, nauczyciela przyrody (klasa IV b, V b). Nie przedstawił oświadczenia nauczycielki z realizacji podstawy programowej w ujęciu ilościowym za rok szkolny 2015/2016, ponieważ „dokumentacja ta została zamknięta przez jedną z nieobecnych wicedyrektorek”. Dyrektor szkoły poinformował, że monitoring podstawy programowej jest prowadzony na bieżąco, podczas kontroli dzienników lekcyjnych, ponieważ w dziennikach jest wypełniana przez nauczycieli tabela realizacji podstawy programowej w rozbiciu na miesiące. Pani dyrektor Katarzyna Janicka powiedziała, że od września 2015 r. wprowadziła oświadczenia nauczycieli dotyczące ilościowej realizacji podstawy programowej, poprzedni dyrektor nie prowadził tego typu dokumentacji.

Dyrektor szkoły przedstawił plan nauczania dla szkoły podstawowej i gimnazjum, który był nieoznakowany, bez podpisu dyrektora; z którego nie wynikało ile godzin przewidzianych jest do realizacji w klasie I, II, III.

Kontroli dokonywano na podstawie tabeli realizacji podstawy programowej, która znajduje się w dziennikach lekcyjnych.

Dyrektor szkoły nie przedłożył do kontroli szkolnego planu nauczania, o którym mowa w § 4 rozporządzenia Ministra Edukacji Narodowej z dnia 7 lutego 2012 r. w sprawie ramowych planów nauczania w szkołach publicznych (Dz. U. 2012 r., poz. 204 z póź. zm).

Realizację podstawy programowej wybranych zajęć edukacyjnych w szkole podstawowej skontrolowano na podstawie dzienników lekcyjnych obecnej klasy Vb:

Przedmiot - liczba godzin przewidzianych do realizacji w cyklu IV – VI:	Rok szkolny 2014/2015		Rok szkolny 2015/2016	
	Przewidziano do realizacji godz.	Zrealizowano	Przewidziano do realizacji	Zrealizowano
Przyroda – 290	90	112	90	99
Historia – 130	30	34	30	36
Język angielski – 290 (podział na grupy).	90	105	90	103
	90	99	90	104
Muzyka - 95	30	35	30	35
Plastyka – 95	30	36	30	33

Dla tych przedmiotów dyrektor przedstawił oświadczenia o realizacji podstawy programowej przedstawiono za rok szkolny 2015/2016, a nie przedłożono za rok 2014/2015.

Analiza realizacji podstawy programowej dla klasy V b wskazuje, że nauczyciel zrealizował liczbę godzin zaplanowaną w rocznych planach dla przyrody, historii, języka angielskiego, muzyki i plastyki w klasie IV i V. Brak szkolnego planu nauczania nie pozwala stwierdzić, czy zaplanowano liczbę godzin poszczególnych zajęć edukacyjnych zgodnie z przepisami

Parafy*
kontrolującego/ych *dyrektora szkoły/placówki*

*zgodnie z § 17 ust. 1 pkt 7 rozporządzenia Ministra Edukacji Narodowej z dnia 27 sierpnia 2015r. w sprawie nadzoru pedagogicznego (Dz.U.1270) „parafy kontrolującego i dyrektora szkoły lub placówki na każdej stronie protokołu”.

- W szkole są prowadzone księgi zastępstw dla szkoły podstawowej i gimnazjum oraz oddzielnie świetlicy. Skontrolowano wybiórczo wpisy, potwierdzające realizację zastępstw przez panią dyrektor Katarzynę Janicką:

L.p.	Data	Przedmiot za który są organizowane zastępstwa	Organizowane zastępstwa
1.	13.01.2016	Godzina wychowawcza	Język polski
2.	13.01.2016	Język polski – 3 kolejne godziny lekcyjne	Język polski
3.	15.01.2016	Religia	Edukacja wczesnoszkolna – kl. II a
4.	22.01.2016	Matematyka	Język polski, kl. VI b
5.	25.01.2015	Historia	Język polski, kl. VI b
6.		Matematyka	Język polski, kl. V b
7.	15.02.2016	Plastyka	Język polski, kl. IV b
8.	29.02.2016	Muzyka Plastyka	Język polski, kl. V b Język polski, kl. IV b
9.	01.03.2016	Muzyka	Język polski, kl. IV a
10.	03.03.2016	Muzyka	Język polski, kl. V c
11.	08.03.2016	Muzyka	Język polski, kl. IV b

Powyższe wpisy do księgi zastępstw sprawdzono łącznie z zapisami w dzienniku lekcyjnym: nauczyciel sprawdził obecność lekcji, odnotował numer lekcji oraz poświadczył podpisem.

Dyrektor szkoły, pani Katarzyna Janicka wyjaśniła też, że bardzo często brała zastępstwa, ponieważ: ma przygotowanie do nauczania języka polskiego oraz edukacji wczesnoszkolnej, bardzo dużo nauczycieli przebywało na zwolnieniach lekarskich (w ciągu roku szkolnego 2015/2016 - 107 zwolnień lekarskich), rezygnacja nauczyciela plastyki i muzyki z pracy w szkole, z dniem 15 lutego 2016 r.), brakowało nauczycieli, którzy mogli w danej chwili iść na zastępstwo. Poinformowała też, że nauczyciel języka angielskiego oraz edukacji wczesnoszkolnej odmawiali zastępstw, chociaż mieli tzw. okienko.

Dyrektor, pani Katarzyna Janicka wyjaśniła, iż nauczyciel muzyki i plastyki w okresie ferii zimowych poinformował o rezygnacji z pracy w szkole. W związku z powyższym od 15.02 do 15.03.2016 r. w szkole nie odbywały się lekcje muzyki, natomiast lekcje plastyki nie odbywały się od 15.02 do 3.03.2016 r., w tym czasie były organizowane zastępstwa za nieobecnego nauczyciela wymienionych przedmiotów.

Dyrektor szkoły poinformował, że w związku z powyższym nauczyciele plastyki i muzyki w miesiącu kwietniu, maju i czerwcu realizowali godziny przedmiotu na zastępstwach i w związku z powyższym nie jest zagrożona realizacja podstawy programowej z ww. przedmiotów.

Sprawdzono losowo realizację podstawy programowej z plastyki i muzyki w klasie IV a:

Plastyka – przewidziano do realizacji w cyklu nauczania IV – VI 95 h, zrealizowano dotychczas 32 h.

Muzyka – przewidziano do realizacji w cyklu nauczania IV – VI 95 h, zrealizowano dotychczas 29 h. Nauczyciel przedmiotu zgłosił zagrożenie realizacji podstawy programowej, co zostało zapisane w sprawozdaniu z realizacji podstawy programowej oraz w pisemnym oświadczeniu złożonym przez nauczyciela na Radzie Pedagogicznej w dniu 22 czerwca 2016r..

Wicedyrektor szkoły Beata Niziołek wyjaśnił, że w Zespole Szkół nr 3 obowiązuje „Wewnątrzszkolna procedura organizowania zastępstw za nieobecnych nauczycieli obowiązująca w Zespole Szkół nr 3 w Legionowie”, do zarządzenia z 3/2015 z dnia 17.03.2015 r. określa sposób przydziału zastępstw. Pani Beata Niziołek na podstawie ww. zarządzenia poinformowała o wewnątrzszkolnych procedurach:

- 1) nauczyciel przedmiotu,
- 2) nauczyciele zgłaszający problem z realizacją podstawy programowej,

Parafy*
K. Janicka

kontrolującego/ych dyrektora szkoły/placówki

*zgodnie z § 17 ust. 1 pkt 7 rozporządzenia Ministra Edukacji Narodowej z dnia 27 sierpnia 2015r. w sprawie nadzoru pedagogicznego (Dz.U.1270) „parafy kontrolującego i dyrektora szkoły lub placówki na każdej stronie protokołu”.

prawa zawartego w rozporządzeniu Ministra Edukacji Narodowej z dnia 7 lutego 2012 r. w sprawie ramowych planów nauczania w szkołach publicznych (Dz. U. 2012, poz. 204 z póź. zm).

Dyrektor przedstawił fragment planu nauczaniu dla szkoły podstawowej, z którego nie wynikało ile godzin przewidzianych jest do realizacji w klasie I, II, III.

Realizację podstawy programowej wybranych zajęć edukacyjnych w gimnazjum skontrolowano na podstawie dzienników lekcyjnych obecnej klasy II a:

Przedmiot - liczba godzin przewidzianych do realizacji w cyklu IV – VI:	Rok szkolny 2014/2015		Rok szkolny 2015/2016	
	Przewidziano do realizacji godz.	Zrealizowano	Przewidziano do realizacji	Zrealizowano
Geografia – 130	60	67	30	34
Historia – 190	60	77	60	71
Język angielski – 290 (podział na grupy).	90	106	90	94
	90	103	90	95

Analiza realizacji podstawy programowej dla klasy II a wskazuje, że nauczyciele zrealizowali przewidzianą liczbę godzin. Brak szkolnego planu nauczania nie pozwala stwierdzić, czy zaplanowano liczbę godzin poszczególnych zajęć edukacyjnych zgodnie z przepisami prawa zawartego w rozporządzeniu Ministra Edukacji Narodowej z dnia 7 lutego 2012 r. w sprawie ramowych planów nauczania w szkołach publicznych (Dz. U. 2012, poz. 204 z póź. zm).

Dyrektor przedstawił fragment ramowego planu nauczaniu dla gimnazjum, z którego nie wynikało ile godzin przewidzianych jest do realizacji w klasie I, II, III.

Realizacja podstawy programowej wybranych zajęć edukacyjnych w gimnazjum skontrolowano na podstawie dzienników lekcyjnych obecnej klasy III a:

Przedmiot - liczba godzin przewidzianych do realizacji w cyklu IV – VI	Rok szkolny 2013/2014		Rok szkolny 2014/2015		Rok szkolny 2015/2016	
	Przewidziano do realizacji godz.	Zrealizowano	Przewidziano do realizacji godz.	Zrealizowano	Przewidziano do realizacji godz.	Zrealizowano
Matematyka - 385	120	135	120	135	150	145
Informatyka - 65	-----	32	34	30	31

Dyrektor nie przedłożył do kontroli szkolnego planu nauczania, analizy dokonano na podstawie tabeli dotyczącej realizacji podstawy programowej w rozbiciu na miesiące, znajdującej się w dziennikach lekcyjnych.

Analiza realizacji podstawy programowej dla klasy III b wskazuje, że nauczyciele zrealizowali liczbę godzin zaplanowaną w podstawie programowej dla przedmiotów: matematyka i informatyka. Niepokój budzi fakt, iż nauczyciel informatyki miał zaplanowane do realizacji 63 godziny informatyki, natomiast z rozporządzenia Ministra Edukacji Narodowej z dnia 7 lutego 2012 r. w sprawie ramowych planów nauczania w szkołach publicznych (Dz. U. 2012 r., poz. 204 z póź. zm.) wynika 65 godzin.

Parafy*
K. Jucielte
 kontrolującego/ych dyrektora szkoły/placówki

*zgodnie z § 17 ust. 1 pkt 7 rozporządzenia Ministra Edukacji Narodowej z dnia 27 sierpnia 2015r. w sprawie nadzoru pedagogicznego (Dz.U.1270) „parafy kontrolującego i dyrektora szkoły lub placówki na każdej stronie protokołu”.

- 3) przedmioty objęte sprawdzianem , egzaminem,
- 4) nauczyciel uczący w danej klasie lub wychowawca,
- 5) pozostali nauczyciele,
- 6) dyrektorzy i wicedyrektorzy,
- 7) łączenie grup (zastępstwa niepłatne).

Duża liczba zastępstw realizowana przez dyrektor szkoły Katarzynę Janicką wskazuje, iż w szkole nie są przestrzegane przepisy prawa wewnątrzszkolnego w zakresie doraźnych zastępstw (Zarządzenia z 3/2015 z dnia 17.03.2015 r.).

- Dyrektor szkoły poinformował, iż nadzór zgodnie z rozporządzeniem Ministra Edukacji Narodowej z dnia 27 sierpnia 2015 r. w sprawie nadzoru pedagogicznego (..) jest realizowany poprzez: ewaluację, kontrolę i wspomaganie i przedstawił dokumentację.

Dyrektor szkoły przedstawił uchwałę Nr 18/15/16 z dnia 29 października 2015 r. Rady Pedagogicznej Zespołu Szkół nr 3 w Legionowie w sprawie wykorzystania wyników nadzoru pedagogicznego w roku szkolnym 2014/2015. Uwzględniając wyniki nadzoru, w roku szkolnym 2015/2016 przewidział następujące obszary w zakresie kontroli dyrektora:., cyt. „Prawidłowość prowadzenia dokumentacji przebiegu nauczania, prowadzenia dokumentacji wychowawcy klasy, prawidłowość dokumentacji przez nauczycieli oddziału przedszkolnego w zakresie: dokonywania diagnozy, sporządzania informacji o gotowości dziecka do podjęcia nauki w szkole podstawowej, monitorowanie obowiązków szkolnego, stosowanie kryteriów wystawiania ocen przewidzianych oraz ocen semestralnych, rocznych i końcowych z zajęć edukacyjnych i zachowania, monitorowanie WSO, realizacji podstawy programowej, prawidłowość sprawowania dyżurów przez nauczycieli”.

Dyrektor szkoły powiedział, że zaplanował 2 obserwacje zajęć u każdego nauczyciela w roku szkolnym. Dyrektor okazał arkusz obserwacji lekcji otwartych tzw. kontrolno – oceniające (dla nauczycieli mianowanych i dyplomowanych) oraz arkusz obserwacji doradczo – doskonalących (dla nauczycieli stażystów i kontraktowych). Dyrektor obserwował też pracę nauczycieli podczas dyżurów, uroczystości szkolnych, podczas tzw. obserwacji czasowych (kilkuminutowe wejścia na lekcje). Dyrektor szkoły poinformował, że przygotował dla nauczycieli rozpoczynających pracę w zawodzie: zestaw przepisów oświatowych, dokumentację wspomagającą nauczyciela na „ścieżce awansu zawodowego”, propozycję szkoleń; informuje o lekcjach otwartych w innych szkołach. Dzieli się wiedzą zdobytą podczas szkoleń, w szczególności w zakresie zmian prawa oświatowego, awansu zawodowego z innymi nauczycielami. Zachęca też do wymiany doświadczeń, m.in. poprzez lekcje otwarte, warsztaty.

Dyrektor Zespołu Szkół nr 3 w Legionowie przedstawił harmonogram, tematykę szkoleń i narad dla nauczycieli w roku szkolnym 2015/2016. Zaplanowano i zrealizowano 8 rad pedagogicznych i 8 rad szkoleniowych, m.in.: przepisy prawne regulujące prowadzenie dokumentacji szkolnej, doradztwo szkolne, przeciwdziałanie agresji wśród uczniów, odpowiedzialność etyczna nauczycieli w oparciu o przepisy prawne. Dyrektor umożliwia nauczycielom doskonalenie w formach zewnętrznych, m.in. seminariach, konferencjach, warsztatach i kursach.

W planie nadzoru pedagogicznego została ujęta ewaluacja wewnętrzna. Dyrektor poinformował, że został powołany zespół nauczycieli, przedmiotem ewaluacji objęto następujące obszary: kształtowane są postawy i respektowane normy społeczne w zakresie profilaktyki agresji i przemocy w szkole w celu zapewnienia uczniom bezpieczeństwa psychicznego i fizycznego. Zastosowano narzędzia: ankiety dla uczniów, rodziców

Parafy*
 kontrolującego/ych dyrektora szkoły/placówki

*zgodnie z § 17 ust. 1 pkt 7 rozporządzenia Ministra Edukacji Narodowej z dnia 27 sierpnia 2015r. w sprawie nadzoru pedagogicznego (Dz.U.1270) „parafy kontrolującego i dyrektora szkoły lub placówki na każdej stronie protokołu”.

i nauczycieli. Zespół przedstawił następujące wnioski na podsumowującej Radzie Pedagogicznej w dniu 22 czerwca 2016 r., m.in.

- 1) Nauczyciele na początku roku szkolnego poddadzą analizie kryteria ocen z poszczególnych przedmiotów, celem zminimalizowania liczby uczniów stwierdzających nieprawidłowości szkolnego oceniania,
- 2) Plan dyżurów nauczycielskich zostanie zmodyfikowany do dyżurowania w miejscach najbardziej niebezpiecznych, szatniach, korytarzach,
- 3) Nauczyciele przez swoje oddziaływanie jak najczęściej będą wzmacniać pozytywne zachowania uczniów,

Dyrektor poinformował, że komunikaty dyrektora są wywieszane na tablicy ogłoszeń (w zależności od potrzeb) z tygodniowym, 2 – tygodniowym lub miesięcznym wyprzedzeniem, np. zarządzenie wywieszone 22 maja 2016 r. dotyczyło spraw związanych od 13 czerwca 2016 r. do zakończenia roku szkolnego.

Dyrektor powiedział, że sprawozdania z nadzoru były przedstawiane w roku szkolnym 2015/2016: 16 lutego i 22 czerwca 2016 r.

13 sierpnia 2015 r. dyrektor wysłał informację dotyczącą rozpoczęcia roku szkolnego 2015/2016.

5. Zalecenia:

- 1) Opracować szkolny plan nauczania dla szkoły podstawowej i gimnazjum zgodnie § 4 rozporządzenia Ministra Edukacji Narodowej z dnia 29 sierpnia 2014 r. w sprawie sposobu prowadzenia przez publiczne przedszkola, szkoły i placówki dokumentacji przebiegu nauczania, działalności wychowawczej i opiekuńczej oraz rodzajów tej dokumentacji (Dz.U. 2014r. poz. 1170 z późn. zm.).
- 2) Przestrzegać prawa wewnętrznego w zakresie organizacji zastępstw zgodnie z zarządzeniem dyrektora z 3/2015 z dnia 17.03.2015 r. „Wewnątrzszkolna procedura organizowania zastępstw za nieobecnych nauczycieli obowiązująca w Zespole Szkół nr 3 w Legionowie”,

Termin wykonania zaleceń: 30 sierpnia 2016.

Dyrektor szkoły ma prawo zgłosić Mazowieckiemu Kuratorowi Oświaty w ciągu 7 dni od dnia otrzymania protokołu kontroli umotywowane zastrzeżenia do ustaleń zawartych w protokole.

Protokół podpisali:

DYREKTOR
Zespołu Szkół Nr 3 w Legionowie
.....
mgr Katarzyna Janicka
(dyrektor szkoły)

WIZYTATOR
.....
Barbara Sobolewska
(przeprowadzający kontrolę)

Warszawa, dnia

Protokół sporządzono w dwóch jednobrzmiących egzemplarzach, z których jeden otrzymuje kontrolowany dyrektor szkoły, a drugi włącza się do akt kontroli.

Poświadczam odbiór protokołu kontroli

27.07.2016r. Zespołu Szkół Nr 3 w Legionowie
.....
mgr Katarzyna Janicka
(data, podpis i imienna pieczęć dyrektora szkoły)

Parafy*
kontrolującego/ych dyrektora szkoły/placówki

*zgodnie z § 17 ust. 1 pkt 7 rozporządzenia Ministra Edukacji Narodowej z dnia 27 sierpnia 2015r. w sprawie nadzoru pedagogicznego (Dz.U.1270) „parafy kontrolującego i dyrektora szkoły lub placówki na każdej stronie protokołu”.